

LITERARY ASPECTSDOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-17>**POETRY AS AN ACT OF REFLECTION AGAINST
THE BACKGROUND OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR****ПОЕЗІЯ ЯК АКТ РЕФЛЕКСІЇ НА ТЛІ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ****Hlushkova S. A.***2nd year student
Educational and Scientific Institute
of Philosophy and Educational Policy
of Mykhailo Drahomanov
Ukrainian State University
Kyiv, Ukraine***Глушкова С. О.***студентка II курсу
Навчально-науковий інститут
філософії та освітньої політики
Українського
Державного університету
імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Нестійкість, нестабільність, невизначеність, непередбачуваність та регулярні або хаотичні переходи від безладу до порядку і назад, змушують людину перебувати у стані стресу, неспокою. Поезія у цьому сенсі стає актом миттєвого схоплення суб'єктивної дійсності, емоцій, вражень, реакцій на події приватного життя, або світового масштабу. У своєму щоденниковому записі Генрі Девід Торо висловився: «Поезія передбачає всю істину. Філософія виражає її частину». Як студентка 2-го курсу філософського факультету, я маю заперечити цій думці. Але як поетка – маю погодитись.

Повномасштабне вторгнення стало потужним каталізатором нової хвилі розвитку літератури, поезії, музики, мистецьких творів, стенд-апів, загалом україномовного контенту. Як і у всі часи, кризові ситуації дають новий поштовх творчості, бо на нього з'являється ще більший запит. Зараз свій погляд на війну можна почути не лише від військових авторів, волонтерів, але й тих, хто перебуває в тилу чи вимушеній еміграції.

Феномен окопної творчості за період російсько-української війни є новою темою для дослідження серед українських науковців. Копієвський Р. наголошує на тому, що теоретичне осмислення феномену окопної творчості є досить складним науковим завданням. Фактичне дослідження ускладнюються тим, що окопна творчість в її різних жанрових та видових проявах, від поезії до виробів мистецтва,

створюється в умовах військових дій. Дослідницьким завдання є винайти та зафіксувати елементи окопної творчості, з позиції біографії і життєвого шляху окопного творця до впливу його творчості на людину [1, с. 143].

Миттєво охоплюючи спектр почуттів автора, поезія, якнайкраще фіксує стан людини, можна сказати, претендує на «власну істину». Що, як не окопна поезія, починаючи з 2014-го року, може ліпше розповісти про те, що відчують люди, які пережили окупацію, еміграцію, і продовжують переживати воєнні дії. Під тиском екзистенційних викликів війни в Україні з'явилася яскрава плеяда молодих поетів. Вони свідчать про пережиті події, формують архів культурної пам'яті, але й формують словник опису пережитого травматичного досвіду.

Так, Ярина Черногуз, волонтерка-медикіня, а пізніше військова, у збірці «Як вигинається воєнне коло» гучним лементом розповідає нам про справжність. Її поезія змушує відчувати те, чого спершу волієш уникати, однак її слова морозять, жахають, водночас п'янять і відкидають все гниле лушпиння неправди.

«Тюремна пісня» – друга книжка віршів Олени Герасим'юк, однієї з найяскравіших представниць поетичного покоління десятих. Її вірші гарячкуваті, сповнені нестримним вогнем, що варіюється від помаранчевих відтінків до насичено-червоного, та абсолютно чорного. До переліку поетів-свідків, окопних поетів-новаторів варто додати імена Павла Вишебаби, Максима Кривцова, Валерія Пузика. В Україні створено онлайн-платформу Поезія Вільних для оприлюднення окопних віршів.

Та українці продовжують писати не тільки про кулі, що ріжуть повітря. Вони пишуть про кохання, про страх перед небуттям або мужність його прийняття. Люди продовжують боротися з життєвими викликами, замикаючи почуття між рядками. Цей вид мистецтва передбачає не тільки естетичний акт схоплення, але і саму рефлексію. «Вимальовуючи» правильні слова, підбираючи образи та літературні прийоми, котрі доводиться вишукувати всередині себе для опису вражень, думок, післясмаку, дозволяє ліпше зрозуміти себе, прожити, проболіти та відпустити.

На мою думку, мистецтво – це є розмова душі з душею, автора та споглядача. Занурюючись у творчу роботу, не важить йдеться про картину, скульптуру, літературний або музичний твір, ти неминуче потрапляєш у світ ліричних випробувань, де як оголені дрони, зяють людські історії. Окопна поезія це шанс залишити слід у розвитку української літератури, як то було у романтичних 20-х та розстріляних 60-х, і нагадувати світові про терористичні акти Росії, від котрих потерпає населення України. Ми вистоїмо та процвітаємо,

перетворивши травму на ресурс зростання. Для цього ми маємо потужний інструмент – окопні поетичні свідчення.

Література:

1. Копієвський Р. П. Феномен окопної творчості. У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур : Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 2-3 лют. 2023 р. м. Київ, 2023. С. 143.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-18>

REPRESENTATION OF STORYTELLING AS A COPING TECHNOLOGY IN ARTISTIC DISCOURSE ABOUT WAR

ЗОБРАЖЕННЯ СТОРИТЕЛІНГУ ЯК КОПІНГОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ ПРО ВІЙНУ

Kuleshir M. M.

*Lecturer at the Department
of the Germanic and Romance
Languages*

*Kyiv National Linguistic University
Kyiv, Ukraine*

Кулешір М. М.

*викладач кафедри германських
і романських мов*

*Київський національний
лінгвістичний університет
м. Київ, Україна*

Відома українська філологиня, перекладачка-славістка Алла Татаренко зазначає, що Україну та балканські народи «поєднує складна історична доля, яка розділила народ або народи між державами. Тому що у Першу світову війну не лише українці воювали за дві імперії, серби теж. Вони так само були в австро-угорській армії, як Црнянський, і були преставниками держави Сербія, яка воювала проти Австро-Угорщини. Це складна історична доля народів і країн, які опинилися на перехресті культур, на землях, які дуже привабливі для загарбників. Як військових, так і культурних. А про паралелі в історичних долях українців та хорватів можна розповідати довго. І в Сербії, і в Хорватії, і в Боснії живуть українські меншини, й це свідчить про те, що ми близькі. Ще в часи Австро-Угорщини сюди переселялись русини, українці. Також у фольклорі цих народів є багато спільного. В Сербії є пісня «Копав сам дубок зденац», тобто «Копав, копав криниченьку». Та сама музика, ті самі слова, як в українській пісні. ...Наша спорідненість також проявляється в історії білих хорватів, які, можливо, не всі переселилися на Балкани, а залишилися і в Карпатах. Ми можемо також говорити про